

Süllő-köszüllő-hibrid (*Sander lucioperca* × *Sander volgensis*) a Balatonból

Nyeste Krisztián, Pádár Patrik

2026. 06. 01-jén a fonyódi mólónál (N46.753327, E17.553431) pergetés során néhány süllőt követően egy zömökebb példány is előkerült. A szokatlan testalkat mellett feltűnő volt a köszüllőre emlékeztető mintázat, meg a szájban jól látható, de a süllőénél kisebb ebfogak jelenléte.

A Balatonból fogott süllő-köszüllő-hibridként azonosított egyed (Fotó: Pádár Patrik)

A halról készült fotón számos merisztikus és morfológiai bélyeget vizsgáltuk meg, melyek közül a lényegesebbek a táblázatunkban láthatók:

Süllő	Köszüllő	Vizsgált egyed
Oldalvonal pikkelyszáma		
80–100	70–83	kb. 89
Farokalatti úszó sugárszáma		
11–111/10–14	11/8–10	11/9
Ebfogak		
jól fejlettek, nagyok	hiányoznak	jelen vannak, de kisebbek
Szájszeglet helyzete		
túlér a szem hátsó szélén	a szem közepe és hátsó része között végződik	nem ér túl a szem középvonalán
Fejforma		
nyúltabb	rövidebb, tompább	köztes
Testforma		
nyúlánk	magasabb hátú	köztes
Harántsávok kontrasztja		
gyakran halványabb	erős, markáns	köztes
Harántsávok lefelé terjedése		
oldalvonalig	hasi részig	köztes
Színezet összehatása		
világosabb, homogénebb	kontrasztosabb	köztes

A vizsgált egyed bélyegeinek többsége nem illeszkedik egyértelműen sem a süllőhöz, sem a köszüllőhöz. Különösen figyelemre méltó az ebfogak jelenléte, ám csökkent fejlettsége, meg a köztes szájméret és a köszüllős jellegű harántsávosság. Ezek a bélyegek összességében jól megfelelnek a szakirodalomban leírt természetes eredetű süllő-köszüllő-hibridek jellemzőinek.

A süllő és a köszüllő mesterséges hibridje akvakultúrás körülmények között már 2003 óta ismert, amikor Müller és munkatársai (2004) elsőként hozták létre sikeresen a két faj keresztezését. A természetes körülmények között létrejött hibridek ugyanakkor rendkívül ritkának számítanak.

Az első igazolt természetes eredetű süllő-köszüllő-hibridet Müller és munkatársai (2010) egy 2008 novemberében a Balatonban fogott példány alapján írták le. Ismereteink szerint a Balatonból ez az egyetlen genetikailag is igazolt természetes süllő-köszüllő-hibrid.

A két faj eltérő ivási időszaka, ivási szubsztrátuma és szaporodási viselkedése miatt a természetes hibridizáció lehetősége korábban csekélynek tűnt. Ennek ellenére úgy látszik, hogy a Balatonban alkalmanként mégis előfordulhat a két faj kereszteződése. A jelenlegi egyed morfológiai és merisztikus bélyegei alapján süllő-köszüllő-hibridként azonosítható, de a teljesen biztos meghatározáshoz genetikai vizsgálatok lennének szükségesek.

Sebespisztráng-ivadékok (*Salmo trutta*) a Parádi-Tarna és a Tarna vizében

Szepesi Zsolt, Maroda Ágnes, Sály Péter

A Parádi-Tarnából 2026. 07. 03-án Recsk alatt (24-es főút, 5 fkm, EOY y731358, x287409) három, Siroknál (2415-ös út, 0,8 fkm, y734436, x286467) egy sebes pisztráng került elő. A vízfolyást Recsk felett (Ércbánya út, 10 fkm) kiszáradva találtuk, pedig Parádfürdő alatt (12 fkm) még folyt víz a mederben. A felső szakaszon ugyan volt víz, de újabb sebes pisztráng (Parád 16 fkm, Parádsasvár 18 fkm) ott nem került elő. Szintén 2026. 07. 03-án a Tarnából Tarnaszentmária alatt (fenékküszöb, 54 fkm, y736699, x281894) két példányt fogtunk. Ez nem volt meglepő, mert itt korábban, 2026. 05. 01-én egy, 2026. 06. 17-én három ivadékot is fogtunk már. Minden egyed testhossza (SL) 58 és 90 mm között volt.

A Recsknél fogott sebespisztráng-ivadékok egyike (Fotó: Szepesi Zsolt)

Ismereteink szerint sebes pisztráng a Parádi-Tarnából korábban még nem került elő, így jelen adatok képezik a faj első észleléseit a vízfolyásból. A Bükk Nemzeti Park szóbeli közlése szerint a Parádi-Tarnába és a Tarnába senki nem kért hivatalos engedélyt sebes pisztráng telepítésére. Az illegális betelepítés valószínűleg a Parádi-Tarnába történt, a halak innen úszhattak és sodródhattak le a Tarnába.

A Tarna középső szakasza és a Parádi-Tarna nem megfelelő élőhely a sebes pisztráng számára, ez a hal itt élőhelyidegen fajnak számít. Folyamatos telepítése kedvezőtlen ökológiai hatást okozhat a számos védett fajt is tartalmazó tarnai halfaunára, és ez – a klímaváltozással kapcsolatos kihívásokkal együtt – komoly túlélési próba elé állíthatja a patak lakó halfajokat.